

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1327

гр. Пловдив, 17.12.2022 г.

РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ, III НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в
закрито заседание на шестнадесети декември през две хиляди двадесет и
втора година в следния състав:

Председател: Силвия Л. Алексиева

като разгледа докладваното от Силвия Л. Алексиева Частно наказателно дело
№ 20225330206422 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 243, ал. 4 от НПК.

Образувано е по жалба на А. М. К. в качеството му на *** на М. Д. срещу
постановление за прекратяване на наказателното производство от 28.10.2022
г. по сл.д. № 365/2020 г. по описа на ОСО при ОП Пловдив и пр.пр. №
10321/2019 г. по описа на Районна Прокуратура Пловдив на основание чл.
243, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК - поради липса на престъпление по
чл. 209, ал. 1 и такова по чл. 206, ал. 1, чл. 313, чл. 137, 138 и 309 от НК.

С жалбата се прави искание за отмяна на прокурорското постановление и
връщане на делото на прокурора със задължителни указания. Излагат се
съображения за незаконосъобразност поради необоснованост, тъй като са
изведени неправилни правни изводи за липсата на престъпление, поради
немотивирането на постановлението и превратно тълкуване на
доказателствената съвкупност, в която връзка се изтъква, че не са събрани
всички възможни доказателства, а разследването да не е извършено пълно,
всестранно и обективно. Инкорпорирано е и искане за отмяна на
постановлението в частта за произнасянето по веществените доказателства.
След като обсъди доводите в жалбата и се запозна с материалите по делото,
съдът намери следното:

Жалбата е допустима. С нея се атакува постановление за прекратяване на
наказателното производство, подлежащо на съдебен контрол, от процесуално
легитимирано лице, имащо право на обжалване, и е подадена в
законоустановения 7-дневен срок.

Разгледана по същество е неоснователна.

Досъдебното производство е образувано за престъпление по чл. 209, ал. 1
от НК. В хода на производството не е привлечено лице в качеството обвиняем
по делото за това, че на неуставонена дата след месец септември 2018 г. с цел
да набави за себе си имотна облага е възбудила заблуждение у М. Д.,
ЕГН *****, че ще бъдат полагани грижи за него, с което била

причинена имуществена вреда на ***а му А. М. К..

В хода на разследването прокурорът е установил следната фактическа обстановка:

М. Д. бил роден на *** г. и починал на *** Съшият имал един син: А. М. К.. Починалият бил саможив с труден и независим характер. М. К. в последните години на живота си почти нямал социални контакти. От съседите си поддържал, макар и не много често, контакти със свидетелите М. М., С. М. и М. Г.. Синът му А. К. живеел със семейството си в ****, заедно със съпругата си и дъщеря си, която последните години заминала да учи в чужбина. М. К. имал и сестра, с която почти не поддържали връзка.

След смъртта на жената, с която живеел на съпружески начала, М. К. заживял съвсем сам в жилището си в ****. Възрастният мъж бил финансово много добре обезпечен. Той бил любител на спорта и на изобразителното изкуство, като включително и рисувал картини, които съхранявал в дома си. През 2010 г. той претърпял остър инфаркт на миокарда и въпреки че претърпял успешна операция в гр. София, здравословното му състояние се влошавало постепенно, макар и да се лекувал медикаментозно.

Към 2018 и 2019 г. отношенията между баща и син не били близки. А. и съпругата му В. не извършвали взаимни посещения с М.. Грижите по почистване на дома и други ежедневни битови нужди М. К. имал практика да поверява на различни жени срещу заплащане.

През месец септември 2018 г. М. К. търсел да си наеме жена за почасово почистване на жилището му. За това била наета свид. Д. Х. М., родена през **** Тя била омъжена за свид. Й. М.. С течение на времето домашната помощница и М. се сблизихи. Същите поддържали близки отношения, като видно от събраните доказателства пазарували заедно и празнували рожден ден на М. на **** в неговия дом. М. К. бил трудно подвижен, в резултат на което от есента на 2018 г. рядко излизал от жилището си. От момента, в който М. била наета на работа от М. К., до смъртта на последния, ***ът на възрастния мъж не бил посещавал баща си. В даден момент М. К. взел решение да прехвърли собствеността на апартамента си на новия си близък човек – Д. и съпруга й. Апартаментът, в който живеел, както и прилежащият му гараж, били собственост лично на М.. Освен жилището М. К. притежавал и парични влогове в две банки /три банкови сметки/, с общ размер на спестяванията 52 360 лева, както и 12 броя картини с дървени рамки, на обща стойност 5 350 лева. М. К. решил да прехвърли собствеността на жилището на Д. М., както и да я упълномощи да тегли средствата от банковите сметки. Събрани са данни по делото, че волята на М. К. е била именно да се прехвърли собствеността на жилището, а не толкова да се задължи лицето Д. М. да се грижи за него ,като последното било предложено от самия нотариус с цел обезпечаване на интересите на прехвърлителя. Показания на С. П. са дадени в този смисъл пред Пловдивски окръжен съд по гражданско дело № 2799/19 г. като могат да бъдат ползвани в

настоящото наказателно производство само като писмено доказателство и то при единственото условие че при разпита си като свидетел в настоящото наказателно производство същият е заявил че ги поддържа. Следвало е да се положат допълнителни усилия за изясняване на волята и уговорките които са имали двете лица Д. и М., като пряк свидетел поради служебното му положение се явява свид. П..

В крайна сметка от писмените доказателства се установява, че М. в съзнание и дееспособност е подписал пълномощното даващо право на М. да го представлява пред нотариус, като подпише от негово име нотариален акт за прехвърляне на притежавания от упълномощителя недвижим имот, находящ се в ***, срещу задължение за издръжка и гледане, включително и да договаря сама със себе си, на основание чл. 38 от ЗЗД. Впоследствие с влязло в сила през 2022 г. решение на ПОС по гр.д. №2799/2019 г. сключеният между М., в качеството ѝ на пълномощник на М. К., и последната, на 07.08.2019 г. договор във формата на нотариален акт за продажба на недвижим имот срещу задължение за издръжка и гледане №140, том 1, рег. №3357, дело №140 от 2019 г., бил прогласен за нищожен, като такъв сключен без основание. Съдът приел, че няма изпълнение от страна на М. по договора и че същата е действала с очакване за

предстояща смърт на М. К.. В края на месец юли, началото на месец август 2019 г., М. К. отказал да се срещне с внучката си, първоначално по телефона, а и при посещение на същата

в дома му, той не отворил входната врата. Също така и отказвал да коментира с роднините си своето здравословно състояние. Установено е по категоричен начин, че е бил сменен патронът на входната врата на жилището на М. К., докато последният все още е бил жив и в сравнително добро общо състояние, като настоящия жалбоподател не е бил уведомен за това обстоятелство и съответно не е разполагал с ключ за недвижимия имот.

На 05.08.2019 г. било съставено пълномощно с нотариална заверка на помощник-нотариус А. П., със страни М. К. - упълномощител и Д. М. - упълномощена, чрез което възрастният мъж давал права на последната да го: представлява пред всички банки на територията на Р. България; от негово име и за негова сметка да осъществява всички законови действия, свързани с откриване, закриване, внасяне и теглене на пари по банковите му сметки, левови или валутни; да извършва всякакви действия по управление и разпореждане със сметките, да внася в брой, да тегли в брой, както и да извършва всякакви други операции, допустими по закон; да подписва всякакви документи, свързани със ЗМИП. Свид. А. П. се уверила в дееспособността на упълномощителя и волята му, като завершила пълномощното в дома му.

С цел изследване на здравния статус на М. К. към момента на извършване на упълномощаванията, което на практика се явява сравнително скоро преди настъпване на неговата смърт, както и към 29.08.2019 г., по делото била назначена комплексна съдебно-медицинска и съдебно-

психиатрична експертиза. От заключението на последната е видно, че М. К. е страдал от хронична застойна сърдечна недостатъчност, IV ф.к.. исхемична болест на сърцето, исхемична кардиомиопатия, състояние след миокарден инфаркт, състояние след CABG X3, аневризма на лява камера, тежкостепенна трикуспидална инсуфициенция, пулмонална хипертония, застоен черен дроб, холелитиаза, стабилна ангина пекторис, предсърдно мъждене и трептене и гонартроза. Според вещите лица няма данни починалият да е страдал от психично заболяване. При приемането в болница и до смъртта му е описан като „контактен и адекватен“, съдействал е за изследванията. Независимо от сенилната възраст при К., както и тежкото състояние по време на престоя му в болницата, няма описание на състояние на дезориентираност, неадекватност, дементни прояви, както и прилагане на психотропни медикаменти. От друга страна, от медицинската документация било видно, че три дни преди приема в болница М. К. спрял да се храни, което най-вероятно, според вещите лица, се дължало на рязко влошаване на неговото състояние. В УМБАЛ „Пълмед“ М. К. бил приет на 24.08.2019 г. в тежко увредено общо състояние. Според вещите лица, заболяванията, от които е страдал починалият, са хронични и биха могли да се обострят във всеки един момент, но за да се стигнело до толкова тежко увредено общо състояние, най-вероятно не била потърсена навременна лекарска помощ или контролът на хроничните заболявания не бил адекватен. Според експертите усложненията, които са били констатирани при приема на М. К. в болница, са в резултат на сърдечната недостатъчност. Болестното състояние при III степен на сърдечна недостатъчност не се поддава на лечение и е необратимо състояние, но в ранните стадии на заболяването, тоест в I стадий, е възможно да не се обърне внимание на появата на симптомите, но след II стадий симптомите ставали все по-тежки, като се появявали отоци по крайниците, усилен задух, невъзможност за придвижване на големи разстояния и дори задух в покой. Самата сърдечна недостатъчност се развивала през трите стадия за различен период от време, като при правилно лечение можело да бъде забавено или спряно нейното развитие. Последното обаче се влияело до голяма степен и от начина на живот на болния — употреба на алкохол и тютюнопушене, хранителен режим и др. Самото заболяване имало хроничен характер и можело да се обостри във всеки един момент от живота на пациента.

С нотариален акт от 07.08.2019 г. Д. М. придобила собствеността върху жилището на М. К., находящо се в ***. С предоставеното й пълномощно свидетелката на 07.08.2019 г. изтеглила от банкова сметка на М. К. сумата от 50 023 лева, след което последователно - на 21.08.2019 г. изтеглила 2 000 лева, и на 26.08.2019 г. 360 лева. Тоест, видно от анализа на тези дати е, че тегленията са извършени преди смъртта на М. К.. Трите тегления са извършени от св. М..

На 24.08.2019 г. М. К. е доведен от спешна медицинска помощ в Пълмед, където постъпва в много увредено общо състояние и с IIIти стадий на застойна сърдечна недостатъчност, като на *** починал в болницата. На

29.08.2019 г. Д. Х. М. попълнила молба, в която посочила желанието си нейният близък М. К. да бъде освободен от аутопсия, като попълнила в че същата била „наследничка“. На база на тази молба били освободени тленните останки на М. К., които били приети от Д. М., която организирала погребение, включително и обявила за нещастното събитие на съседите чрез поставяне на некролози в сградата за смъртта и за помените на починалия. М. се погрижила за издаване на съобщение за смърт от лекар в болничното заведение и издаване на смъртен акт.

А. К. разбрал за смъртта на баща си едва в края на месец ноември 2019 г. Установява се, че контактите между двамата са били редки, както твърдят свидетелите М., М. и свид. К., от чиито показания се установява, че още докато покойникът живеел с дъщеря ѝ, синът му не се грижел за него и нямали чести контакти, а М. никога не бил говорил за сина си пред К..

Съдът споделя фактическите изводи на държавното обвинение, които намира за установени въз основа на събрания доказателствен материал и след задълбочен и последователен анализ.

Приетата фактическа обстановка се установява от показанията на свидетелите С. М., С. К., М. Г., М. М., които посочват че не са виждали близки отношения между родствениците му и самият М. К., от показанията на Д. Х., която посочва, че М. ѝ е споделяла за близки отношения между нея и възрастния човек, за когото се грижи и че е споделила че той бил прехвърлил жилището си и можела да разполага с неговите пари, от показанията на свид. С. П., А. К. П.-П., се установява, че починалият е бил в пълно съзнание когато е подписвал документите и те точно са удостоверявали неговата воля, от показанията на свид. С. и Х. се установява обстоятелството, че от болницата нямат задължение да проверяват роднинската връзка на лицата, които освобождават починалите от аутопсия и които поучават техните тленни останки,

Установената фактическа обстановка се базира и на изводи направени и от приложените по делото писмени доказателства – решения от ПОС и ПРС по граждански дела, протоколи от съдебни заседания, акт за смърт, медицинска документация, молба от 29.08.2019 г. за освобождаване от аутопсия, нотариална покана, ведно с разписка, удостоверение за наследници, фактура за ключарски услуги, ведно с експертно заключение по гр.д на ПРС, заключенията на стоково оценъчна експертиза, съдебно-почеркова експертиза, комплексна съдебно-медицинска и психиатрична експертиза по писмени данни, нотариално заверено пълномощно с нотариална заверка 3336 от 05.08.2019 г. в полза на Д. М. за опериране с банкови сметки, както и нотариално заверено пълномощно с нотариална заверка 3196/25.07.2019 г. в полза на Д. М. за разпореждане с недвижим имот, нотариално дело № 140/2019 г., както и протокол за претърсване и изземване, протокол за оглед, протокол за оглед на вещественни доказателства и останалите събрани писмени доказателства, както и веществените доказателства – снимки компакт диск, документи в оригинал.

Съдът не кредитира показанията на свидетелите А. М. К., В. К. и дъщеря им А. К. в частта им относно близките отношения и емоционалната връзка между тях и покойника М. К.. Същите не се подкрепят от нито едно обективно доказателство, като напротив останалите събрани доказателства индицират, че по-скоро поради характера си след претърпяната сърдечна операция, отношенията между семейството и техния родственик силно са охладнели.

По отношение на показанията на свидетелите Д. М. и съпругът ѝ М. съдът ги кредитира частично, тъй като се подкрепят от останалия доказателствен материал и най-вече от писменото доказателство, а именно протокол от съдебно заседание по гражданско дело, където са записани изявления на нотариус П. дадени след разясняване на наказателна отговорност и които той е заявил в разпит на свидетел по настоящото досъдебно производство, че правилно са отразени и ги поддържа. Действително така е заобиколен принципа на устност и непосредственост в наказателния процес, но в настоящия случай съдът намира, че би било израз на процесуална икономия ако не се връща делото само и само да бъде повторно разпитан за тези обстоятелства, тъй като именно в условията на устност и непосредственост същия е заявил, че ги поддържа.

Съдът намира за установен фактът, че волята на М. К. е била за прехвърляне на апартамента на свид. М.. Така е приел и гражданския съд, който е обявил за нищожен договора за прехвърляне на собственост срещу издръжка и гледане поради липса на основание, а именно защото не е имало насрещна престация по него. Волята, да не поддържа контакт с жалбоподателя, което косвено подкрепя показанията на свид. М. и М., се потвърждава както от факта, че същият не е искал да се срещне с внучката си, така и от факта, че не е уведомил сина си за сменения патрон на бравата, когато здравословното му състояние все още е позволявало това. Снимките представени от М. на съвместните дейности не доказват пряко, че приживе М. К. е искал да обезнаследи синът си, но сериозна индикация, че същият е бил в значително по-близки отношения със семейството на М., отколкото с това на сина си, които повече от 4 месеца не са установили никакъв контакт с възрастния и болен родственик, който междувременно починал.

От така очертаната фактическа страна районният съд намира, че изводите на прокурора за липса на **престъпление по чл. 209, ал. 1 от НК** са обосновани, а постановлението му законосъобразно.

Съгласно чл. 243 от НПК прокурорът може да пре крати на наказателното производство на основанията по чл. 24, ал. 1 от НПК, както и когато прецени, че обвинението не е доказано. Прекратителното основание по чл. 24, ал. 1, т. 1, пр. 2 от НПК - когато деянието не съставлява престъпление, предполага липсата на съставомерност от обективна и/или субективна страна на деянието, за което е образувано досъдебното производство, така и липсата на обществена опасност на деянието като признак на престъплението и на вината у извършителя. За да достигне до този извод, представителят на държавното

обвинение, а и съдът при проверката за законосъобразност на прокурорския акт, следва да извърши анализ и преценка на всички събрани по делото данни и доказателства. Като въз основа на тях да изгради своите правни и фактически изводи. При противоречия на доказателствените материали следва да изложи съображения защо едни се приемат, а други се отхвърлят. При неизяснена и противоречива фактическа обстановка - да събере допълнително доказателства. Съгласно чл. 14, ал. 1 от НПК органите на наказателния процес вземат решенията си само след като е извършено обективно, всестранно и пълно изследване на обстоятелствата по делото. Това е и предпоставката за законосъобразно прекратяване на наказателното производство при несъставомерност на деянието.

Естеството на съдебния контрол в досъдебната фаза не позволява на съда да подменя суверенната преценка на прокурора, в случай че същата е изведена обосновано на базата на събрания доказателствен материал. В разглеждания случай тази преценка е формирана в резултат на пълно тълкуване на доказателствения масив и неговата достатъчност.

За да е налице измама при формата на изпълнителното деяние - възбуждане на заблуждение, от обективна страна следва да е установено, че деецът създава невярна, неправилна представа за конкретни факти от действителността у заблуденото лице и по този начин то бива мотивирано да извърши акт на имуществено разпореждане, чрез който се причинява нему или на друго лице имотна вреда. При измамата деецът въздейства пряко и непосредствено върху друго физическо лице, в чиято фактическа власт се намира определено имущество, което представлява имущественият предмет на престъплението. С други думи, въвеждането в заблуждение, включващо формирането на неправилна представа у измаменото лице за точно определени факти е пряката и непосредствена причина то да вземе решението за разпореждане с имуществения предмет. За осъществяването на състава на престъплението по чл. 209, ал. 1 от НК е достатъчно деянието да е извършено с посочената цел и имуществото да е напуснало патримониума на неговия собственик - фактическата власт над него да е преминала в дееца или друго лице. Така Решение № 124/29.07.2019 по н.д. № 560/2019 г. на ВКС, III н.о. По същия начин следва да бъде възприет и мотивът за извършване на разпореждане при формата на изпълнително деяние – поддържане на заблуждение. При нея се изисква на базата на вече създадено заблуждение, то да се поддържа като едно трайно състояние на взаимоотношение между измамника и жертвата, и това поддържано заблуждение да е пряката и непосредствена причина да бъде взето решение за извършване на разпореждане и такова да бъде осъществено.

От установената фактическа обстановка съдът не може да направи извод, че единствения мотив на М. К. да се разпорежи с жилището е обещанието от страна на М. да се грижат за него. Напротив, от протокола по гр.д. № 2799/2019 по описа на ОС Пловдив е видно че нотариуса сам е предложил

този вид договор, за да бъдат охранявани правата на починалия, което само по себе си изключва обещанието да се полагат грижи да е единствен и основен мотив за имущественото разпореждане. На следващо място при анализ на доказателствената съвкупност не се установява Д. М. да не е имала изначално намерение да изпълни задълженията си по договора. Същата и след прехвърлителната сделка е продължила да посещава дома на покойника, да го посещава в болничното заведение където бил приет, да се погрижи за тленните му останки, да организира погребение и да лепи некролози и за починалия.

Съдът държи да отбележи, че мотивите на гражданския съд по иска за обявяване на нищожен на договора за прехвърляне на собственост срещу издръжка и гледане не са обвързващи, нито за прокуратурата, нито за настоящия състав на съда, но съдът ги споделя, а именно че няма насрещна престация по договора и същият е нищожен поради липса на основание и вероятно М. е предвиждала близката кончина на М. К., както вероятно и той самия, но колкото и неморално да се явява сключването на такъв договор няколко дни преди да почине праводателя, то това не покрива състава на престъплението измама.

Не е налице според установените факти съставомерния елемент въвеждане в заблуждение, което да е мотивирало правоимащото лице да се разпорежи със собственото си имущество, като не е и доказан умисъл за извършване на измамливи действия, доколкото от анализа на доказателствата, които са достатъчни по обем и е изчерпана възможността за събиране на нови, като и впрочем самите жалбоподатели не отправят такива оплаквания, не се установява да е имало изначална липса на намерение и възможност да се изпълни обещаното. По отношение на аргумента, че Д. М. не е имала доходи, за да осигурява издръжката на М. К., то от разпита на свид. Х. се установява, че М. са имали намерение да издържат възрастния човек с неговите спестявания, което не изключва убеждението, че те ще ги придобият. Напротив, не се установява изначална невъзможност за изпълнение на поетия ангажимент, доколкото М. са изпълнявали именно това – да полагат грижи за М. К. от края на 2018 г. до смъртта му, което е в отлика на поведението останалите му близки роднини. Не се установява и изначална липса на намерение да се грижат и издържат възрастния човек до смъртта му, макар и да са виждали че същата набилжава и вероятните намерения да са били краткосрочни.

Именно поради липсата на тези два задължителни съставомерни елемента от изпълнителното деяние на престъплението измама, извода на настоящия състав съвпада с извода на държавното обвинение за липса на престъпление по чл. 209 от НК.

На следващо място по отношение на разследването на **престъпление по чл. 206 от НК**, касаещо паричните средства изтеглени от банковите сметки на починалото лице, то съдът намира следното: За разлика от гражданскоправните отношения, в които следва всяко лице да докаже

твърденията си и по-конкретно основанието на правото си, то в наказателния процес държавното обвинение трябва да докаже дали едно лице е изпълнил от субективна и обективна страна състава на някое престъпление. Самият факт на владееене на парични средства без основание, както намира жалбоподателя, не е основание да се приеме, че е извършено престъпление. Изводите които същият е направил от упълномощителната сделка за извършване на тегления и разпореждане с банковите сметки, за това че свид. М. владее средствата без основание не се покриват с предмета на разследването и не са достатъчни да обосноват извършването на престъплението, същите следва да бъдат доказани по гражданскоправен ред при уреждане на облигационни отношения.

В настоящото производство държавното обвинение правилно се е съсредоточило върху разследването на извършено съставомерно деяние, а не върху изследване на правото на М. да държат и да се разпореждат със средствата. Съдът намира че правилно обвинението, което е изчерпало възможните и релевантни процесуално-следствени действия по отношение на това престъпление, е анализирано доказателствата и е достигнало до извод, че не са събрани доказателства за съставомерност на престъпление по чл. 206 от НК. Доказано е че Д. М. е имала право да тегли сумите от банковите сметки на покойника. Същата е споделила на свид. Х., че парите са за издръжката на М. К.. Това само по себе си не изключва убеждението на М., че ако остане нещо след смъртта на К., то същото е нейна собственост с оглед намеренията на К. да прехвърли жилището си на М..

Тъй като за престъплението по чл. 206 от НК деецът вече има фактическата власт върху предмета на престъплението на правно основание, то следва да е дадено единствено като фактическа власт, с което деецът следва да е наясно, но въпреки това да реши, осъзнавайки че това е неправомерно да присвои веща/вещите и да има намерение да се разпорежда с тях като със свои. Налице е първият елемент от състава а именно правомерно получена фактическа власт. Следва обаче да се има предвид, че видно от доказателствата М., счита че не единствено ѝ е дадена фактическата власт върху парите, а същите са ѝ отстъпени с дарствено или заветно намерение. Тази представа е житейски логично да се появи като се има предвид обективното поведение на М. К. спрямо роднините му, а именно смяна на патрона без да ги уведоми, нежелание да се среща с внучката си обективизирано лично от него към нея в телефонен разговор, липсата на срещи между тях и него за значителен период от време и липса и пропускане на факта на смъртта за значителен период от време. Именно поради това съдът споделя извода на прокурора, че не само от събрания доказателствен материал като единствено възможен може да се направи извод, че действително у М. е останало впечатлението, че възрастния ѝ подопечен иска да ѝ подари парите, но и това не се оборва от нито едно доказателство и няма дори индиции да е по друг начин. Въпросът дали действително е имало такова дарствено намерение е отделен и следва да е предмет на задълбочено изследване по евентуално възникнали спорни облигационни отношения.

За да вземе решение да ангажира нечия наказателна отговорност представителят на държавното обвинение следва да бъде убеден, че са събрани необходимите доказателства за разкриване на обективната истина и за повдигане на обвинение пред съда, като в настоящия случай съдът намира за обоснован извода на прокурора, че не се доказва М. да е извършила виновно деянието по чл. 206 от НК. Това е елемент от субективната страна на престъплението и съдът намира, че и в този случай е правилно приложен закона.

По отношение на **деянието по чл. 309 от НК**, за което впрочем жалбоподателят не е легитимиран да обжалва постановлението за прекратяване, тъй като същото е от категорията на престъпленията, по които липсва фигура на пострадало лице, доколкото обект на същите се явяват обществените отношения по документооборота, а не интересите на конкретни лица, но съдът дължи произнасяне като съвкупна преценка на законосъобразността на атакувания акт, настоящия състав намира следното: В правната доктрина се приема, че документът е конкретно писмено волеизявление на определено лице, което има правно значение. Идентично е възприетото от съдебната практика понятие за предмета на документните престъпления (документите), които се определят като “конкретни и изрични писмени изявления на определени лица, които имат пряко или косвено правно значение.

Волеизявлението има правно значение, когато в него се съдържат факти или обстоятелства, или пък твърдения за съществуването или несъществуването на такива факти или обстоятелства, които пораждат, изменят, погасяват или установяват права и задължения или правоотношения. В настоящия случай безспорно се установява, че молбата/заявление от 29.08.2019 г. за освобождаване на тялото на М. К. от аутопсия е именно документ. Важна характеристика на документа е наличието на конкретен автор на отразеното в него изявление. Прието е, че с подписа върху документа се удостоверява авторството на направените в него изявления, в настоящия случай това се явява свид. Д. Х. М.. В правната доктрина е установена следната система на престъпленията по глава девета от особената част на НК:

- престъпно съставяне на документи – документна подправка по чл. 308-310 НК; т.нар. „кражба на подпис” по чл. 315 НК
- лъжливо документиране по чл. 311-314 НК;
- престъпно ползване на документи – чл. 316-чл. 318 НК;
- престъпно унищожаване, повреждане или скриване на документ по чл. 319 НК;

Дефинитивната разпоредба на чл. 93, т. 5 НК определя официалния документ като такъв, „който е издаден по установения ред и форма от длъжностно лице в кръга на службата му или от представител на обществеността в кръга на възложената му функция”. В константната практика на върховната съдебна инстанция несъмнено се приема, че

посочените признаци на документа - издаването му от длъжностно лице по чл. 93, т. 1 НК, в кръга на службата му и то по установения ред и форма – определят неговото качество като официален, независимо от спецификите на всеки отделен случай. В противоположност на понятието за официален документ, частен документ е всеки документ, който не съдържа белезите на официален- съставен е от недлъжностно лице лично или като представител на друго частно лице, както и когато е съставен от длъжностно лице, което не е действало в кръга на службата си или от представител на обществеността извън кръга на възложените му функции. В настоящия случай от характера на документа безспорно се установява, че същия е частен.

Официалните документи са предмет на съставите на престъплението по чл. 308 НК, докато частните документи са предмет на съставите на престъплението по чл. 309 НК.

От значение при разглеждане на престъпните състави за документна подправка е делението на документите на истински и неистински. В съдебната практика еднозначно е изведено, че значение при тази класификация на документите има **единствено авторството** на конкретното писмено изявление. Както се определя в чл. 93, т. 6 НК неистински документ „е този, на който е придаден вид, че представлява конкретно писмено изявление на друго лице, а не на това, което действително го е съставило.” В задължителната съдебна практика еднозначно се сочи, че „истински документ е този, който представлява конкретно писмено изявление на лицето, което действително го е съставило. **Определението на понятието неистински документ, дадено в чл. 93, т. 6, не включва съдържанието на писменото изявление като елемент на този документ.** Следователно дали документът е с вярно или с невярно съдържание е без значение за неговата неистинност. От значение е дали авторът, посочен в документа, е действително съставил документа. Законът свързва неистинността единствено с автора на документа - с произхода на документа. Затова документът ще е неистински и когато е с вярно съдържание, ако посоченият в него автор не е действителният, но в настоящия случай се касае за истински документ, чийто автор се установява да е посоченото в документа лице и няма никакъв спор дали Д. Х. М. е съставила конкретната молба, поради което изцяло несъставомерно се явява и деянието по чл. 309 от НК. Различието между неистински документ и документ с невярно съдържание (лъжливо документиране) се заключава в това, че неистинността при първия се отнася само до неавтентичността на автора на документа, докато при лъжливото документиране се касае до истински по произход документ, т. е. издаден е от лицето, което има право да го състави, но отразените в него обстоятелства или изявления не отговарят на обективната действителност.”

Изпълнителното деяние при документната подправка може да се изрази в две форми: съставяне на неистински (официален или частен) документ или преправяне съдържанието на истински документ. Престъпните състави на лъжливото документиране – чл. 311 -314 НК имат за предмет т.нар.

удостоверителни (свидетелстващи) документи, съответно не могат да имат за предмет т.нар. диспозитивни документи. Според приетото в ПВС № 3-82 „диспозитивните документи представляват първично изявление на автора; те не удостоверяват факти, събития или обстоятелства извън самото изявление.” Най-типичните изявления, които се материализират в този вид документи са различни видове разпоредителни действия – правни сделки, договори, едностранни волеизявления – завещания, пълномощни, също и многобройните административни и властнически актове, от които се поражда права и задължения, именно такъв е и процесната молба, тъй като материализира изявлението на волята на автора да се освободи тялото на починалия от аутопсия. Именно поради своето естество диспозитивните документи не могат да бъдат предмет на престъпленията по чл. 311-чл. 314 НК.

За разлика от диспозитивните, удостоверителните документи „установяват съществуването или несъществуването на определени факти, събития или обстоятелства, които авторът възпроизвежда в документа” (Постановелние на ВС 3/1982г.) Фактите, които отразяват този вид документи имат определено правно значение. Същественото е, че удостоверителните документи не съдържат собствени изявления на техния автор, а изявлението възпроизвежда настъпили в обективната действителност факти с правно значение. Поради това „когато в официалния документ, съставен от длъжностното лице в кръга на службата му се съдържат предположения за съществуването или несъществуването на факти или обстоятелства с правно значение, деянието е несъставомерно по чл. 311 НК.” Лъжливото документиране се изразява в съставяне на истински удостоверителен документ, в който удостоверените факти или обстоятелства не съответстват на обективната действителност. Съставените по този начин документи не са истински. Те са истински документи, тъй като представляват конкретно писмено изявление именно на длъжностното лице, което действително ги е съставило.

Субект на престъплението по чл. 311 НК, чийто предмет е лъжливото документиране на факти и обстоятелства, каквото се твърди да има при попълване на молбата от 29.08.2019 г., **може да бъде само длъжностно лице**, което в кръга на службата си има задължение да удостоверява определени факти или изявления с правно значение, за което да съставя и надлежни документи. Длъжностното лице като субект на лъжливото документиране трябва да притежава белезите, посочени в чл. 93, т. 1, б. „а” и „в” НК. Освен това, както се посочи и по-горе, длъжностното лице трябва задължително да има и удостоверителна компетентност, регламентирана в определен акт, който регулира служебните функции на лицето. Това автоматично изключва Д. Х. М. от кръга лица субекти на престъплението лъжливо документиране. Именно затова и престъпления от категорията на 311-314 се явяват несъставомерни, дори и да са налице останалите им признаци като ползване, поражение на права и т.н.

По отношение на оплакването на жалбоподателя относно **престъпление по чл. 313 от НК**, с предмет декларация по чл. 66 ал.2 от ЗМИП от 07.08.2017 г. дадена по нотариално дело № 140/2019 г. по описа на кантората на нотариус С. П. с предмет нотариален акт за прехвърляне на собственост срещу издръжка и гледане, съдът намира следното: Целта на декларациите по чл. 66, ал. 2 от ЗМИП е проследяване произход на пари участващи в парични потоци по облигационни сделки. В конкретната сделка няма такива парични потоци, не става ясно защо такава декларация, в която е посочена сумата по данъчна оценка на имота изобщо фигурира в нотариалното дело. Парични потоци няма, няма средства по сделката, чийто произход да се изследва, т.е. във връзка с гореизложеното декларацията по конкретната сделка не е необходима по закон, същата и не отразява средства в рамките на делово взаимоотношение. Тя е безпредметна и според настоящия състав на съда не покрива критериите „документ” доколкото съдържанието ѝ е толкова безсмислено и поставянето ѝ е толкова ненужно, че влече абсолютна невалидност на направеното в нея изявление. Нито е ясна целта, нито мотива за попълване на подобна декларация и това се потвърждава и от нотариус С. П. в разпита му в качеството на свидетел от 16.06.2020 г. лист 79 от том 2 на ДП, където същия заявява, че тази декларация не е било необходимо да се попълва, тъй като няма плащане по сделката.

По отношение на възражение за неизследване на **престъпление по чл. 137 и 138 от НК** съдът споделя постановките на касационната инстанция, а именно следното:злепоставянето е умишлено, но не резултатно престъпление, а на формално извършване. Изпълнителното деяние се изразява в излагането на лице, лишено от възможност за самоопазване, поради своето малолетство, престарялост, болест или изобщо поради своята безпомощност, по такъв начин, че животът му може да бъде в опасност, и като съзнава това, не му се притича на помощ. Според разпоредбите на чл. 137 и чл. 138 от НК се изисква деецът да разбира, че съществува реална опасност за живота на едно лице и да съзнава, че може да му се притече на помощ, без опасност за себе си или за друго и въпреки това, не оказва такава помощ. В състава на чл. 138 НК е включено и допълнителното изискване деецът да е имал задължение да се грижи за лицето, което се нуждае от помощ, докато в чл. 137 НК, такова не е налице. **При настъпване на предвидената в санкционната норма неблагоприятна за пострадалия последица, ще е налице убийство, а не zlepоставяне.** (Изрично така Решение № 35 от 10.02.2012 г. по нак. д. № 2936/2011 г. на Върховен касационен съд. Определение № 200 от 23.06.2013 г. по в.ч.н.д. № 577/2014 г. на Софийски апелативен съд, Наказателна колегия и др.) Самият факт на настъпването на смъртта на лицето, за което се сочи че е пострадало при осъществяване на изпълнителното деяние на тези престъпления води до правна квалификация от категорията на убийствата, които настоящата инстанция не е компетентна да се произнася а РП Пловдив не е компетентна да разследва. Съдът намира, че именно поради тази причина изложените априори в жалбата обстоятелства не могат да се субсумират под

нормата на чл. 137 и 138 от НК, за да се търсят доказателства за тях.

По възражението на жалбоподателя относно произнасянето по **веществените доказателства 12 броя картини** иззети от дома на свид. М.. Съдът намира за неоснователно по следните съображения. Напълно се споделя от настоящата инстанция извода на прокурора за наличието на предпоставките чл. 113 от НПК. Безспорна е практиката на съдилищата съответна на тълкувателно решение **Тълкувателно решение № 2 от 12.11.2014 г. по тълк. д. № 2 / 2014 г. на Върховен касационен съд, ОСНК**, за прилагането от прокурора на разпоредбата на чл. 113 НПК не трябва да е налице висящо производство пред съда, за да се приеме, че е налице спор за право относно собствеността на вещта, а е достатъчно да са налице претенции на две или повече лица за нейното връщане. Очевидно ако няма спор за собственост то прокурора следва да върне вещите на лицата, от които са иззети, а именно от дома на свид. М., което обаче не е целта на жалбоподателя. Именно от тук прокурора е направил законосъобразен извод за наличие на спор относно веществените доказателства и произнасянето му по веществените доказателства и приложението на чл. 113 от НПК е правилно.

За пореден път съдът държи да подчертае, че държавното обвинение не се произнася относно изразената воля на М. К. дали е имало дарствено намерение или заветно или такова за прехвърляне на имот срещу издръжка и гледане, като това са въпроси решени, или които следва да се решават, по облигационните спорове между жалбоподателя и Д. М., а ролята на обвинителя в настоящото производство е да разкрие обективната истина до степен да открие има ли извършено престъпление от общ характер или не. Няма как да бъде използвано наказателното производство за постигане на гражданскоправните цели на жалбоподателя, а именно установяване на наличие или липса на правното основание за прехвърляне на собственост върху пари или други движими вещи – картини и т.н., което следва да стане по гражданскоправен ред.

В цялост изложените от прокурора правни изводи за липса на престъпление се обуславят от приетата фактическа обстановка и се установяват по несъмнен и категоричен начин от доказателствата по делото, кореспондират с тях и това води до обосноваване на прокурорския акт. В хода на разследването са положени достатъчно усилия от страна на разследващите органи по установяване на всички обстоятелства, имащи отношение към обективната страна на престъплението.

При така изложените съображения съдът намира, че тъй като по делото е проведено обективно, всестранно и пълно разследване и е извършен обоснован правен анализ на всички данни от обективна страна на престъплението, изводът на прокурора за несъставомерност на деянието като основание за прекратяване на наказателното производство е обоснован и правилен. Поради това и обжалваното постановление следва да бъде потвърдено.

Ето защо и на основание чл. 243, ал. 6 от НПК съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА постановление за прекратяване на наказателното производство от 28.10.2022 г. по сл.д. № 365/2020 г. по описа на ОСО при ОП Пловдив и пр.пр. № 10321/2019 г. по описа на Районна Прокуратура Пловдив на основание чл. 243, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК.

Определението може да се обжалва или протестира в 7-дневен срок от връчването му на страните пред Окръжен съд Пловдив.

Съдия при Районен съд – Пловдив: _____